

'Bouwen aan Morgen'

16 September 2025

Collectieve wooninitiatieven

*Michel Post / ORIO architecten
Mare Nynke Zijlstra / strowijk IEWAN*

Wie ben ik

M. Arch. Ir. Michel Post *(architect & TE docent)*

Technische Universiteit Delft *(1992 - 1999)*

Oprichter ORIO architecten *(2003 / Soest)*

Ruimtes die resoneren — waar architectuur en bewustzijn elkaar ontmoeten, geleid door natuur, energie en heilige geometrie

Auteur *“Bouwen met Stro” (2012)*

Gecertificeerd Transition Energy-docent

(Julian Community)

Eco huizen

CPO projecten

Eco Utiliteit

**Nieuwbouw
Renovatie
Verbouw**

...

leder mens is uniek – dus geen gebouw zou hetzelfde mogen zijn

A surreal landscape featuring a large tree with a heart-shaped canopy of vibrant red leaves. The tree stands in a field of red grass dotted with small white flowers. The background consists of rolling red hills under a blue sky with white clouds. The text "Hart voor de Natuur" is written in white across the heart-shaped canopy, and "Het moet kloppen!!!" is written in red to the right of the tree.

Hart
voor de
Natuur

Het moet kloppen!!!

BOUWEN MET STRO

(Vanaf 2003) Vakgroep Strobouw Nederland - VIBA

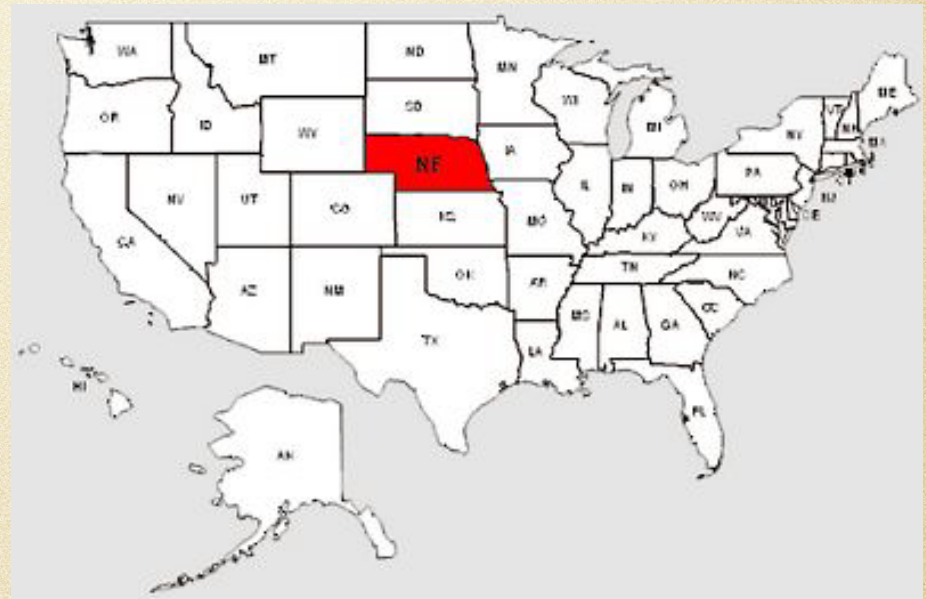
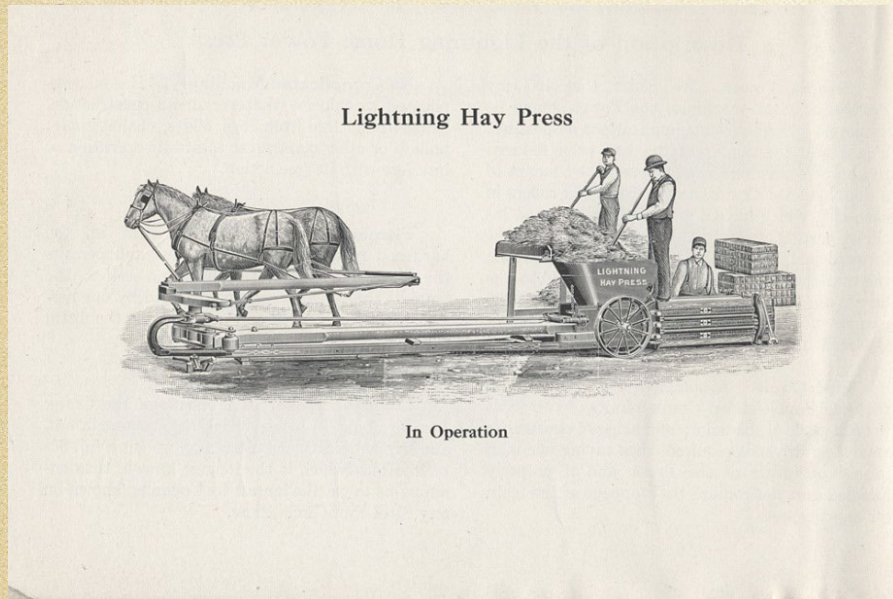
COMMUNICEREN OVER STRO

“Iedere 2 jaar wordt een European Straw Bale Gathering (ESBG) gehouden en iedere 5 jaar een Internationale Straw Bale Building Conference (ISBBC). Gemiddeld komen hier zo’n 200 mensen uit alle delen van de wereld bijeen.

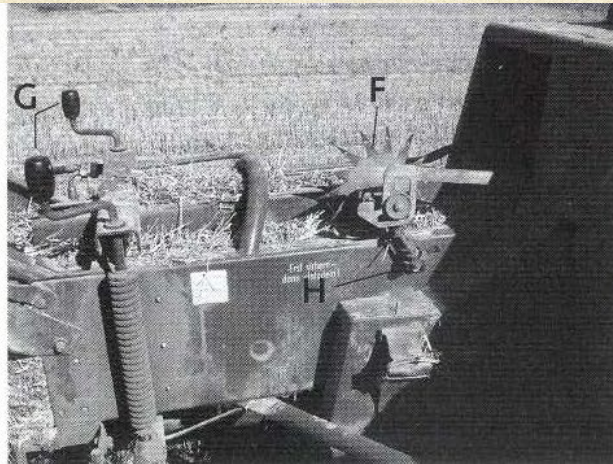
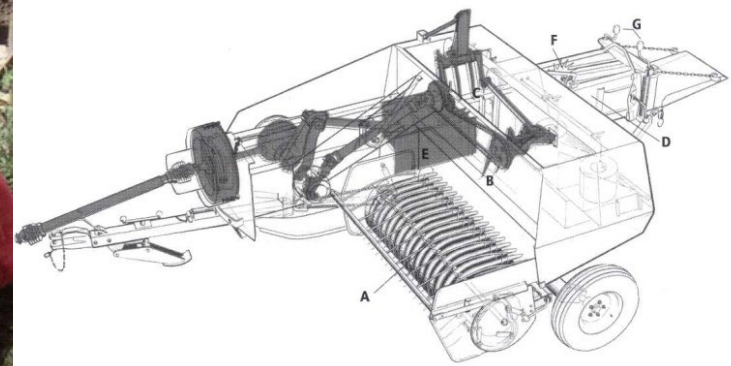

“Rond **1893** werd de strobalen pers uitgevonden door P.K. Dederick.

De “Lightning Hay Press” van de Kansas City Hay Press company, werd gebruikt door de strobalen bouwers om alle gebouwen in het Midwesten van Amerika, Nebraska, te bouwen.”

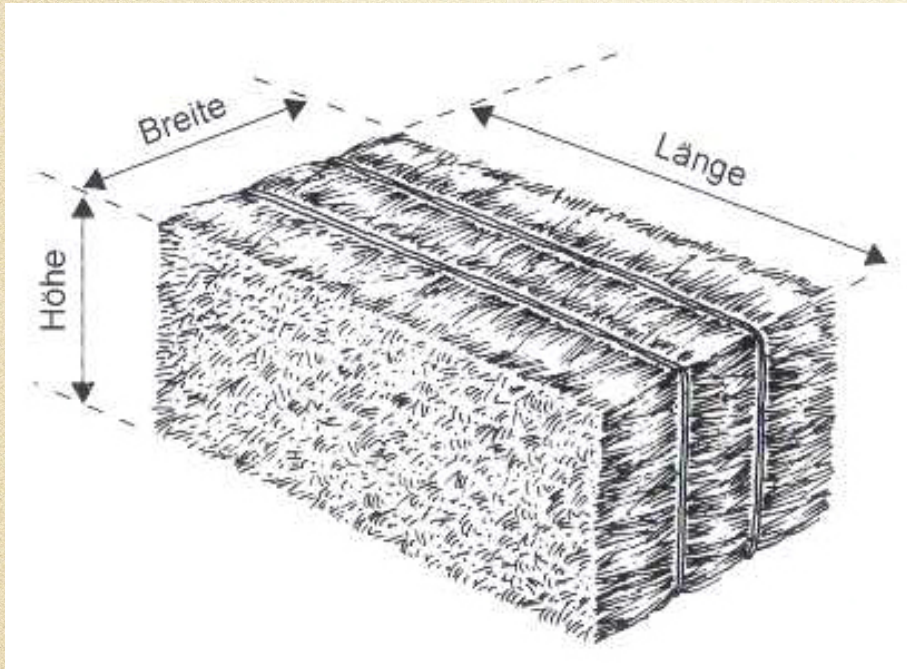

De Stro-Pers Machine

Moderne strobale pers

“Een strobaal kan gemaakt worden van tarwe, gerst, haver, rogge en rijst en heeft een vaste breedte en hoogte en een variabele lengte”

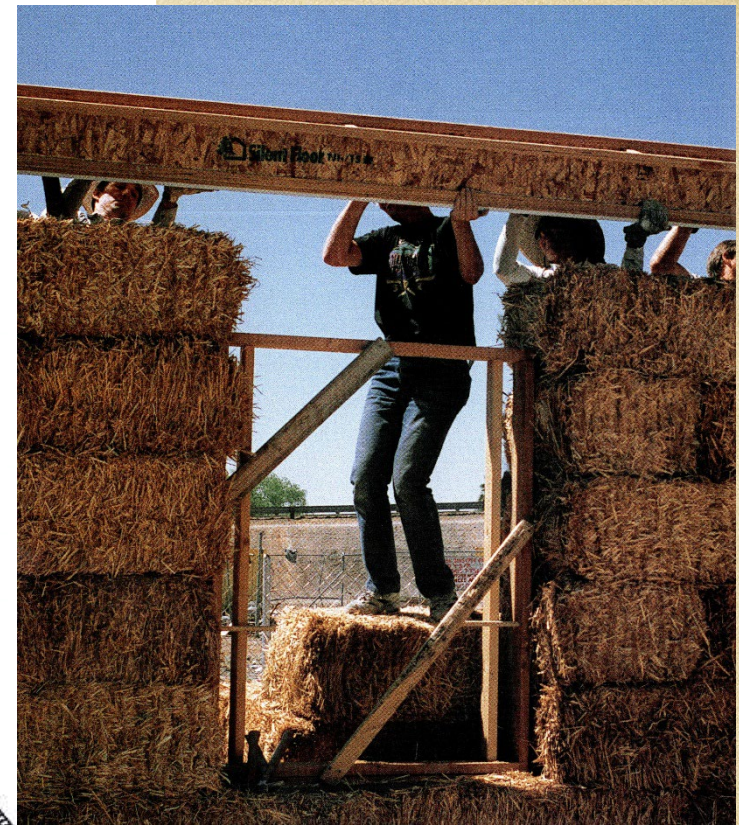
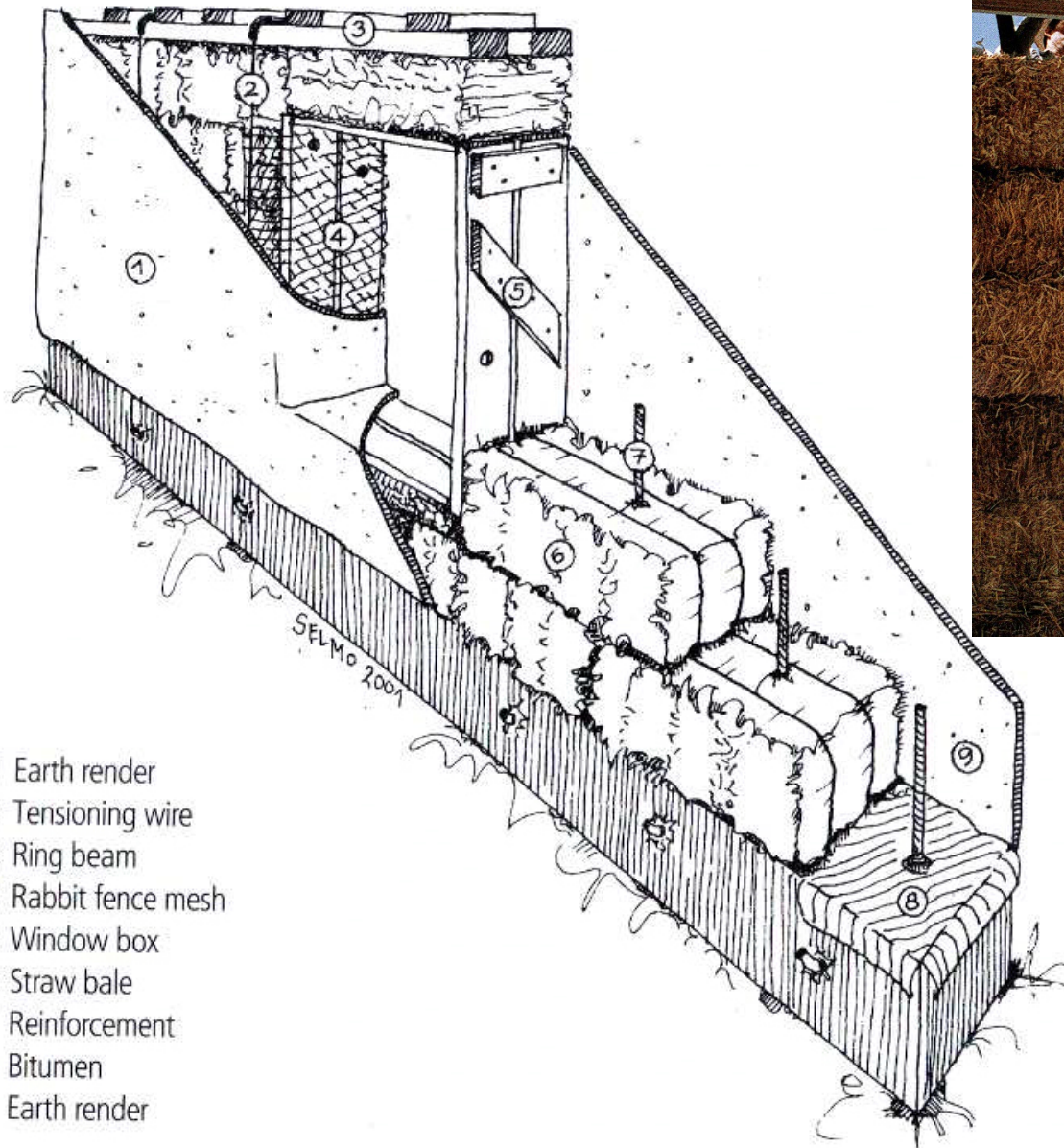

“De gemiddelde maat van een strobaal is 360 x 480 x 800 mm.

Het gewicht van een strobaal ligt tussen de 10 en 15 kg.

Het stro moet droog zijn, lange halmen hebben en geelgoud van kleur zijn.”

Load-bearing straw bale wall system

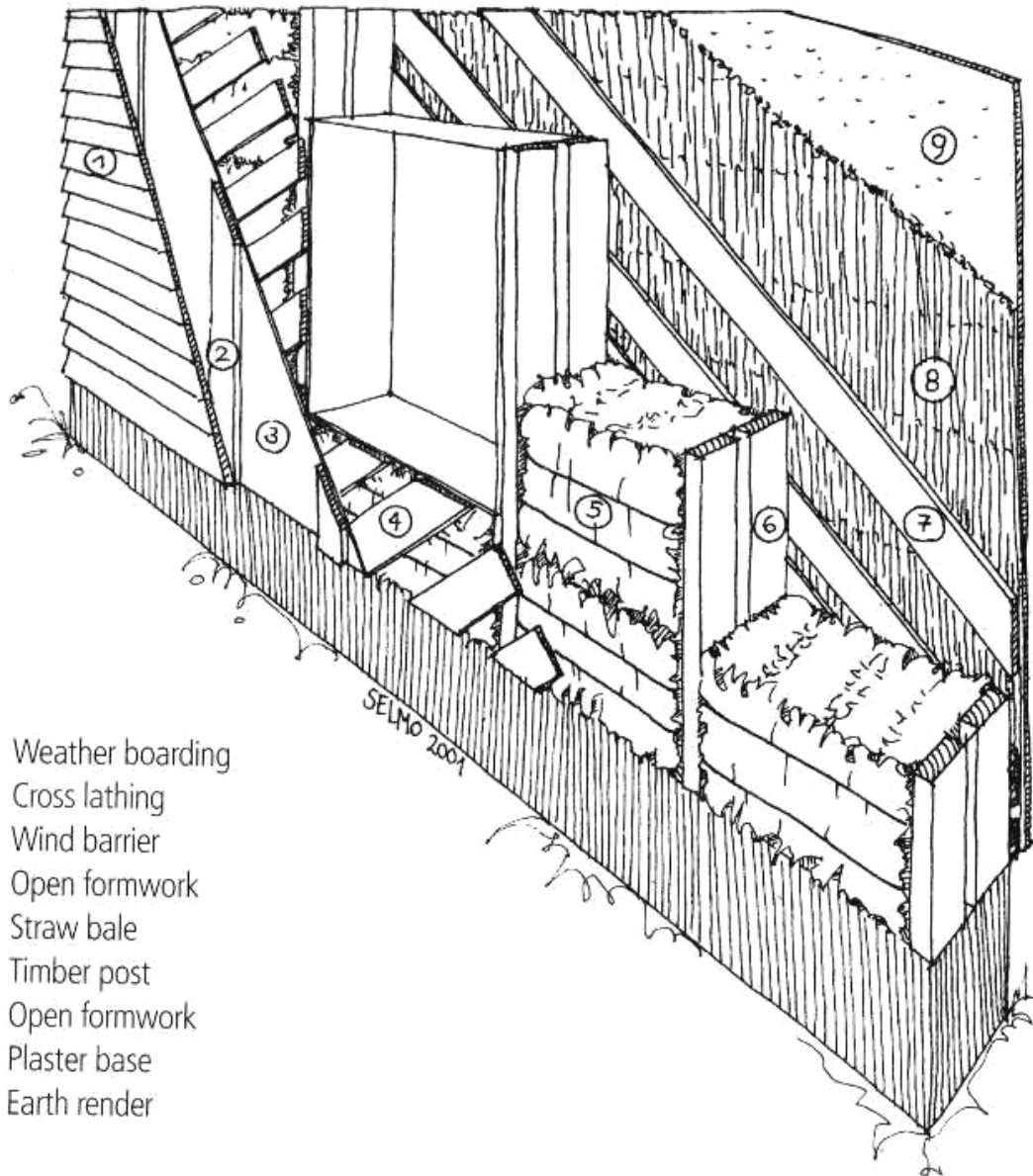

**‘Load bearing’
strobow**

**Load bearing – “Nebraska stijl”
Vanaf 1896**

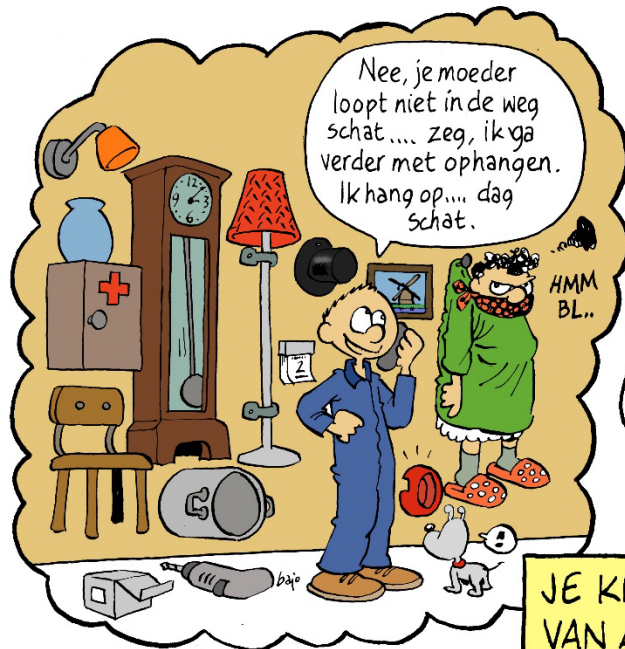
Non-loadbearing straw bale wall system

**‘non Load bearing’
strobow**

Dak met overstek
voordat de strobalen geplaatst worden

JE KUNT GEWOON VAN ALLES AAN DE MUUR HANGEN.

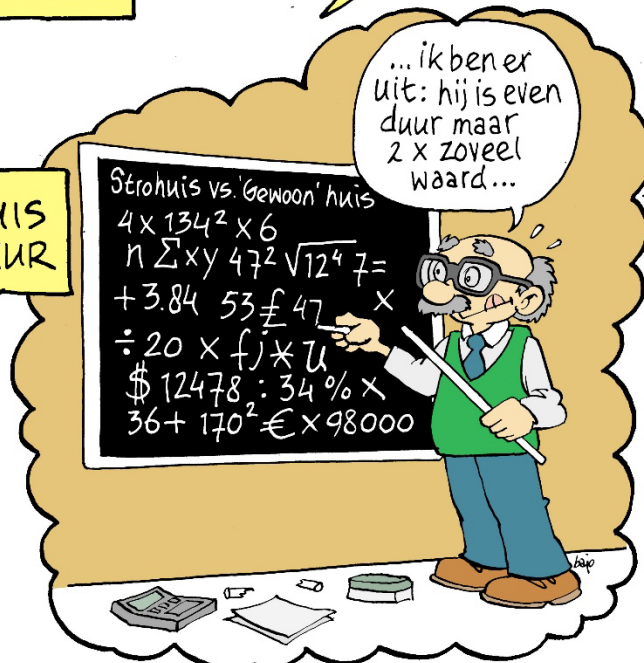
EEN STROBOUWHUIS IS BRANDVEILIG.

STRO TREKT GEEN ONGEDIERTE AAN.

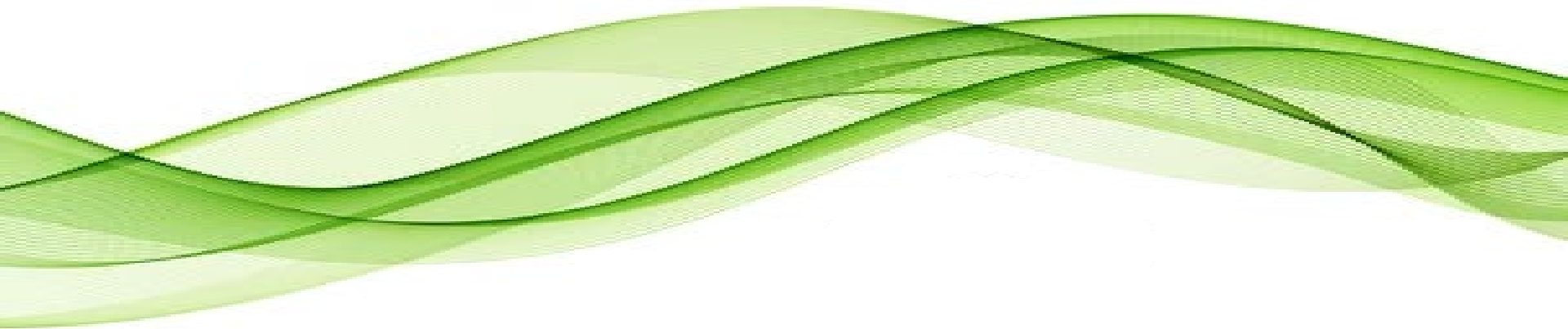

DE MUREN ZIJN DUNNER

Ervaringen CPO's

Wat willen mensen ?

Bij een CPO project gaat het om individuele aandacht
binnen de grenzen van het collectief

(her)ken de uitdaging

Iedere locatie
kent specifieke uitdagingen

*Iedere CPO groep
kent specifieke uitdagingen*

En oplossingen !!!

CPO project "Vereniging Aardehuis"
2010, Olst

CPO project "Vereniging Aardehuis"
Olst

*In 2012 werd ik benaderd
door Mare Nynke Zijlstra van het IEWAN
als architect voor hun project*

‘Moodboard’ IEWAN

- 3 woongroepen
- 3 gezinswoningen
- 2 eenoudergezinswoningen
- 8 eenpersoonswoningen
- 6 tweepersoonswoningen
- Totaal 54 bewoners waarvan 9 kinderen

Pijlers:

- Ecologisch
- Gemeenschappelijk en solidair
- Open en educatief

Mede mogelijk gemaakt door
zelfwerkzaamheid:
bewoners + 250 vrijwilligers

Houtskelet
met stro en
leem

Zonnepanelen

Pelletkachel
Warmtepomp

Helofytenfilter
Hergebruik
regenwater

Gezamenlijke
ruimtes (ook
voor buurt)

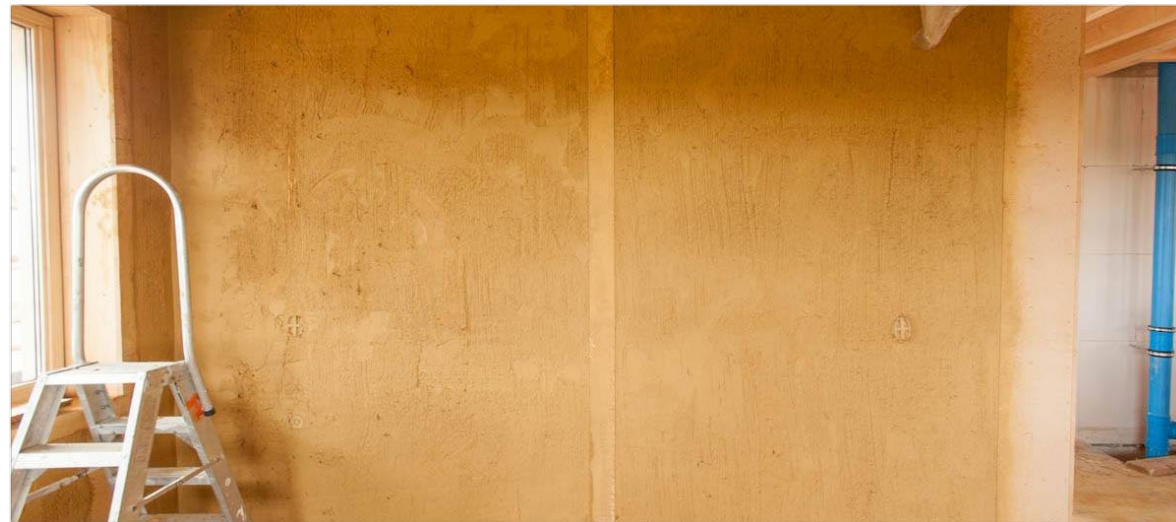
Ecologisch

Houten skelet

© Wen Verst

Wanden van stro en leem

219 zonnepanelen

± 100% van stroomverbruik

helofytenfilter

regenwateropvang

pelletkachel

Pelletzak 6 ton
4 leveringen per
jaar
+/- € 10.000,-

Warmtepomp

Wat levert dat op?

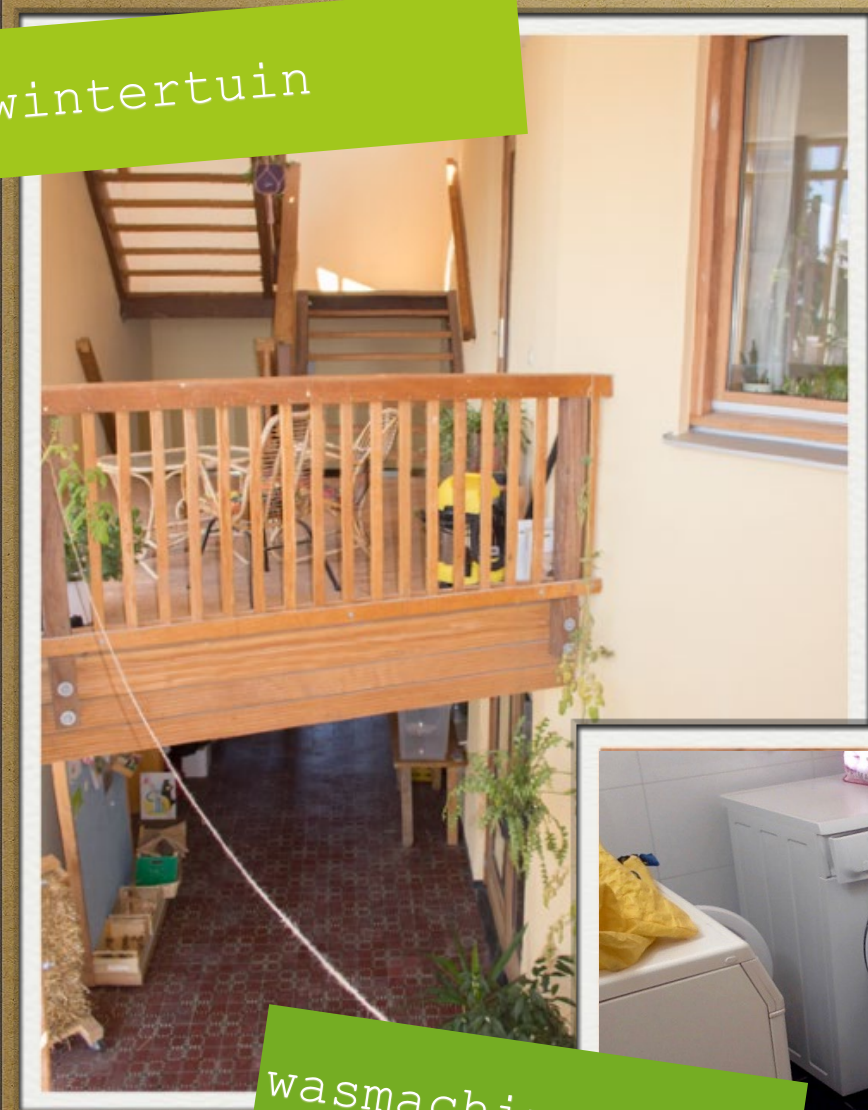
• Water: -50%

• Verwarming: €11 – €47/mnd

• Elektra: €12 –
€53/mnd

Gemeenschappelijk

wintertuin

werkplaats

wasmachines

logeerkamers

Gemeenschappelijk

Zelfbeheer

Onderhoud

Gemeenschappelijk

Werkgroepen

Tuin

Technische
dienst

Educatie

Werkplaats

Dubbeltje

Wijkklimaat

Biewan

Web

Klusdag

Intern

PR

DKW

Zondagsca

Wijkvereniging

Aanname

Marije
Hanneke
Esther
Marjanne
Siebke

Klusdag

Trevor
Jantien
Fins

Lieke
Hans
Bea

Educatie

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Web

Werkplaats

De Kleine Wiel

Philip
Arne
Mare
Nynke
Marije (wil stoppen)
Hanneke
Marjanne

Facturen:
Marije + VACATURE

Voko

Thomas
Chiel
Judith
marjanne
Jeroen
(Kasien)

Gevel O

Zondags Café

Chiel (1/2)
Lucas
Bea

Intern

Philip
Kaart
Lydia
NOOR
Ansi
(Jeroen)
Lucas
Lara
Niobe

Wijkvereniging

Arne
GER

In Between Jobs

Saskia

Tuin

Wen
Lieke
Jantien
Ineke
Ger
Henk
Naomi
(Esther)
Judith

Compost

Hilde
Tijn

Ook

nog

Wijkvereniging

Wijkvereniging

Wijkvereniging

Wijkvereniging

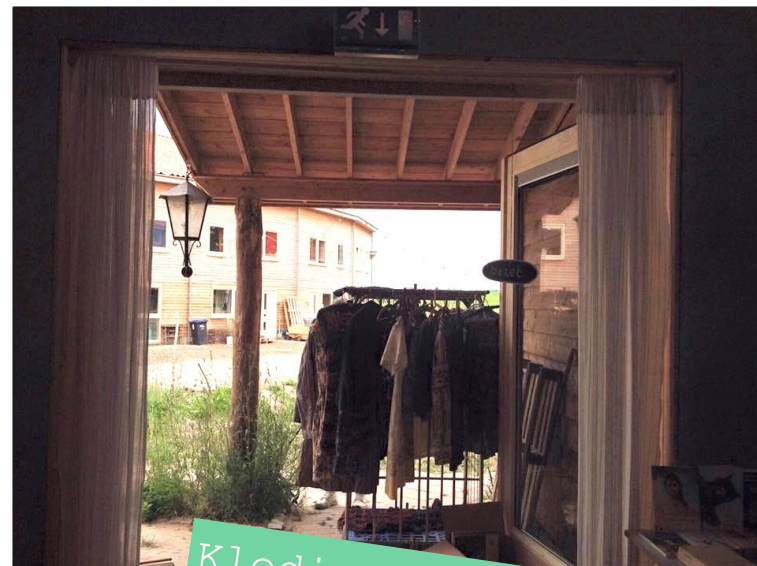
Wijkvereniging

Wijkvereniging

Wijkvereniging

Wijkvereniging

Samen eten

Kleding- en
boekenmarkt, café,
feestje

Open en educatief

de Kleine Wiel:
cursussen,
workshops,
vergaderingen

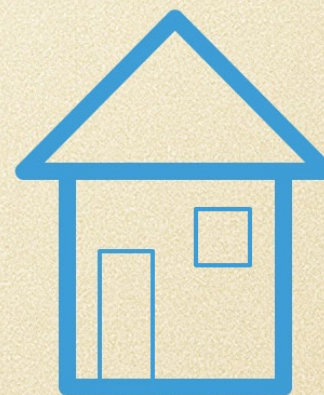

voko

co-werkplek

Hoe doe je dat?

Tips!

Begin met een kleine kerngroep (6-7 p.)

Ga op bezoek bij andere projecten

- Formuleer afhaakpunten:
wanneer hoeft het niet meer?

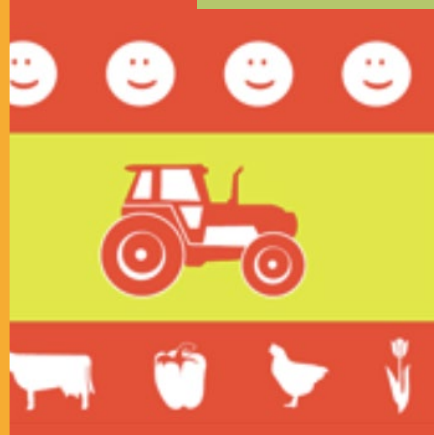
Fases

Broedfase

:

De-boer-op-fase

Uitwerkinsfase

LET'S BUILD

Uitvoeringsfase

Broedfase:

Interne en
externe visie

Geld?

Groep?

Grond?

Programma van
Eisen

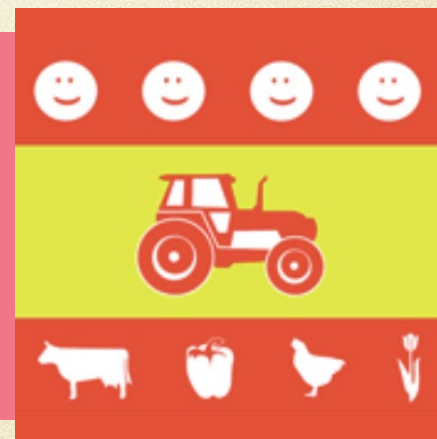
Broedfase:

- Visie
- Programma van Eisen
- Organisatie
- Onderzoek naar architecten
- Financieringsmogelijkheden

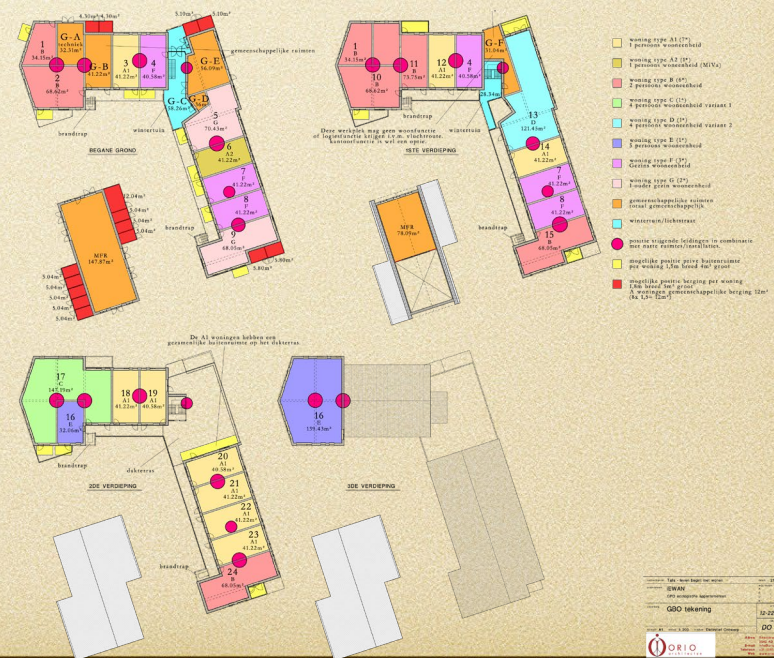
De-boer-op-fase:

- Contacten met derden: gemeente, corporatie, financierder

Uitwerkingsfase:

- Samenstellen bewonersgroep
- Architect en aannemer selecteren
- Schetsontwerp maken
- Haalbaarheidsstudie
- Aankoop locatie

Uitvoeringsfase:

- Bouw
- Openings-
feestje
- Start
bewoning

LET'S BUILD

Tijdens de bouw

Tijdens de bouw

Mei 2015: klaar!

© Wen Versteeg

Mei 2015: klaar!

© Wen Versteeg

?

Michel Post

info@orioarchitecten.nl
www.orioarchitecten.nl

T. 085 8770 541 / 06 1448 7422

Mare Nynke Zijlstra

info@bureauviertel.nl
www.bureauviertel.nl

T. 024 420 0015